

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Відокремлений структурний підрозділ
«Інститут інноваційної освіти Київського національного
університету будівництва та архітектури»

ЗАТВЕРДЖЕНО

 Директор ВСІІ «ІІНО КНУБА»
Даневич О.С.

ПОЛОЖЕННЯ

про підготовку фахівців
із застосуванням дуальної форми
здобуття освіти

Введено в дію наказом ВСІІ «ІІНО
КНУБА» від 01.10.2020 № 0403/33

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про підготовку фахівців із застосуванням дуальної форми здобуття освіти (далі – Положення) визначає порядок запровадження та організації дуальної форми здобуття освіти (далі – ДФЗО) у Відокремленому структурному підрозділі «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва та архітектури» (далі – Інститут, ВСП «ІІНО КНУБА»).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017, Закону «Про вищу освіту» в редакції від 16.01.2020, «Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» (розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. №660-р), з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 16 січня 2013 р. №20 «Про затвердження Порядку укладання договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях і Типової форми договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях», «Положення про організацію освітнього процесу в ВСП «ІІНО КНУБА» з метою посилення практичної складової підготовки здобувачів освіти та забезпечення якості освіти на рівні сучасних вимог.

1.3. Дуальна форма здобуття вищої освіти — це спосіб здобуття освіти здобувачами денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 відсотків до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі договору. Навчання на робочому місці передбачає виконання посадових обов'язків відповідно до трудового договору.

1.4. Дуальна освіта здійснюється на підставі договору між ВСП «ІІНО КНУБА» здобувачем вищої освіти та роботодавцем (підприємством, установою, організацією тощо), що передбачає:

- порядок працевлаштування здобувача вищої освіти та оплати його праці; обсяг та очікувані результати навчання здобувача вищої освіти на робочому місці;
- зобов'язання закладу вищої освіти та роботодавця в частині виконання здобувачем вищої освіти індивідуального навчального плану на робочому місці;
- порядок оцінювання результатів навчання, здобутих на робочому місці.

1.5. Положення визначає порядок укладання договорів про організацію дуальної форми здобуття освіти (далі – договорів) між Інститутом, здобувачами вищої освіти і підприємствами, закладами освіти, установами та організаціями незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання (далі – підприємствами).

1.6. Рішення про запровадження дуальної форми здобуття освіти для тієї чи іншої спеціальності приймає вчена рада ВСП «ІІНО КНУБА», а також затверджує нормативні документи, призначає осіб, відповідальних за впровадження дуальної форми освіти.

1.7. Положення про ДФЗО затверджує вчена рада Інституту, яке вводиться в дію наказом директора.

1.8. Загальна організація підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти в ВСП «ІІНО КНУБА», налагодження взаємодії з підприємствами і координація дій кафедр Інституту щодо запровадження і здійснення ДФЗО, укладання договорів покладається на навчальний відділ ВСП «ІІНО КНУБА». На етапі запровадження дуальної форми здобуття освіти наказом директора призначається відповідальний працівник навчального відділу.

1.9. Навчально-методичний відділ розробляє нормативні документи, необхідні для реалізації дуальної форми здобуття освіти, виконує організаційно-координаційну роботу щодо запровадження в Інституті моделей ДФЗО та здійснення моніторингу їх ефективності.

1.10. Інформація про можливість дуальної форми здобуття освіти здобувачів висвітлюється на офіційному сайті ВСП «ІНО КНУБА».

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Організація та проведення ДФЗО в Інституті проводиться відповідно до:

Термінів проходження практичної складової навчання, розкладу занять, наказів, іншої нормативної документації з питань організації освітнього процесу; Договору про ДФЗО між Здобувачем вищої освіти, Підприємствами (організаціями, установами) та Університетом.

2.2. Договір містить інформацію про суб'єктів, мету, завдання, терміни навчання, вид трудової діяльності під час практичної складової навчання, зміст, умови праці, тривалість робочого дня, умови припинення дії договору, відшкодування витрат на навчання.

2.3. Програма ДФЗО розробляється випусковою кафедрою і погоджується з підприємством. Програма передбачає: засвоєння здобувачами вищої освіти загальних та професійних компетенцій зі спеціальності, відповідно до освітньої програми та її компонентів; набуття здобувачами вищої освіти практичного досвіду з урахуванням змісту програми підготовки фахівців; поєднання набуття практичного досвіду на підприємстві та навчання в Інституті.

Програма ДФЗО має відповідати потребам конкретного робочого місця та враховувати особливості посадових обов'язків.

2.4. Облік ДФЗО здійснюється відповідно до діючих нормативних актів і передбачає два основні документи: щоденник-звіт дуальної форми здобуття освіти, відомість підсумкового контролю.

2.5. Для організації і проведення ДФЗО ВСП «ІНО КНУБА»:

забезпечує виконання Програми ДФЗО відповідно до освітньої програми та Державного стандарту освіти, несе відповідальність за якість підготовки здобувачів вищої освіти;

укладає тристоронній договір про ДФЗО з підприємством та здобувачем вищої освіти;

спільно з підприємством розробляє та затверджує програму ДФЗО та терміни проходження навчання;

погоджує з підприємством персональний склад здобувачів вищої освіти;

видає накази щодо організації ДФЗО та направлення здобувачів вищої освіти на підприємство;

спільно з підприємством організовує та проводить оцінку загальних та професійних компетентностей здобувача вищої освіти, веде облік успішності за програмою ДФЗО.

2.6. Роботодавці (підприємства) можуть звертатися до Інституту з ініціативою щодо запровадження ДФЗО за спеціальностями, в яких вони зацікавлені.

2.7. Для організації і проведення ДФЗО підприємство:

укладає тристоронній договір про ДФЗО з ВСП «ІНО КНУБА» та здобувачем вищої освіти;

спільно з Інститутом розробляє та затверджує програму ДФЗО, терміни проходження навчання, план заходів із забезпечення освітнього процесу та забезпечує реалізацію програми ДФЗО;

погоджує з Інститутом персональний склад здобувачів вищої освіти, які направляються на навчання;

приймає здобувачів вищої освіти на навчання в кількості та терміни, погоджені з Інститутом;

знайомить здобувачів вищої освіти правилами внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та пожежної безпеки, можливостями працевлаштування на підприємстві тощо;

закріплює за кожною групою (особою) наставника з числа найбільш кваліфікованих фахівців;

забезпечує реалізацію програми ДФЗО на підприємстві та створює умови для його проведення;

у разі надання робочого місця може виплачувати заробітну плату;

залучається до оцінювання професійних компетентностей здобувача вищої освіти за результатами ДФЗО;

проводить інструктажі з техніки безпеки зі здобувачами вищої освіти.

III. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ВІДБОРУ НА ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

3.1. Учасниками реалізації ДФЗО є здобувачі вищої освіти (студенти) і викладачі ВСП «ІНО КНУБА» з одного боку і працівники підприємства – з іншого.

3.2. Відбір здобувачів для залучення до дуальної форми здобуття освіти проводиться, як правило, після отримання заявки від підприємства з визначенням потреби у фахівцях та терміну ДФЗО, на основі чого в ВСП «ІНО КНУБА» оголошується про початок набору на дуальну форму здобуття освіти.

3.3. У випадку ДФЗО у закордонних підприємствах відбір кандидатур може здійснюватись на інших умовах, визначених цим підприємством, погоджених Інститутом і здобувачем освіти.

3.4. Здобувач вищої освіти (студент), який виявив бажання навчатися за ДФЗО, подає заяву в навчальний відділ.

3.5. На підставі заяв (проведеного конкурсного відбору серед претендентів) та укладеної трьохстороннього договору видається наказ директора Інституту про ДФЗО. Проект наказу вносить завідувач кафедри не пізніше, ніж за два тижні до початку ДФЗО на підприємстві. У проекті наказу має бути відображено:

здобувача/здобувачів вищої освіти за ДФЗО на підприємстві;

місце і термін навчання на підприємстві;
реквізити договору;
відповідальна особа з організації та виконання програми ДФЗО на підприємстві з числа працівників ВСП «ІНО КНУБА».

IV. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ

- 4.1.** Договір про ДФЗО укладається між трьома сторонами: ВСП «ІНО КНУБА», Підприємством, Здобувачем вищої освіти.
- 4.2.** Договір про ДФЗО укладається у трьох примірниках, один з яких зберігається в Інституті, другий – на підприємстві, третій – у здобувача вищої освіти.
- 4.3.** Договір може бути розірваний на вимогу однієї із сторін у разі порушення її умов або за згодою сторін.
- 4.4.** Зміни до договору вносяться за згодою сторін шляхом укладення додатків до договору, що є невід'ємною частиною договору про ДФЗО.
- 4.5.** Тристоронній договір із закордонними підприємствами укладається мовою країни, де знаходиться підприємство.
- 4.6.** Укладання договору про ДФЗО, організація та проведення навчання за професіями, пов'язаними з роботами у шкідливих та важких умовах праці, а також з роботами підвищеної небезпеки, здійснюється відповідно до чинного законодавства з охорони праці та з урахуванням вимог нормативно-правових актів, які регламентують умови праці і навчання за такими спеціальностями.
- 4.7.** Дія договору може бути продовжена на період відсутності здобувача вищої освіти з поважної причини за наявності відповідних документів (довідка від лікаря, довідка з навчальному відділу про необхідність переривання ДФЗО тощо).

V. ПОРЯДОК НАВЧАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

- 5.1.** Керівник підприємства визначає з числа працівників керівника ДФЗО, який спільно з відповідальною особою ВСП «ІНО КНУБА» та здобувачем вищої освіти розробляє програму навчання та визначає перелік робіт (видів діяльності) на підприємстві.
- 5.2.** Тривалість роботи під час ДФЗО на підприємстві не повинна перевищувати тривалості робочого часу, встановленого законодавством для відповідної категорії працівників.
- 5.3.** Програма ДФЗО здобувача вищої освіти може бути скоригована в процесі її реалізації, зокрема з метою урахування змін, які відбуваються в організації роботи на підприємстві, та особливостей засвоєння програми ДФЗО.
- 5.4.** Одночасно з укладенням тристороннього договору керівник підприємства затверджує програму ДФЗО та видає наказ на підприємстві, у якому зазначаються терміни і місце проходження навчання (структурний підрозділ), спеціальність (кваліфікаційний рівень) здобувача вищої освіти, режим роботи, а також призначається відповідальна особа від підприємства.
- 5.5.** Керівник підприємства відповідає за організацію належних умов для роботи здобувача вищої освіти у процесі ДФЗО, безпеки праці та санітарії, про що зазначається у відповідному наказі по підприємству.

5.6. Після закінчення ДФЗО здобувачу вищої освіти видається висновок про його результати, у якому зазначаються виконані роботи, професійні компетентності та особистісні якості здобувача, набуті за час навчання.

VI. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

6.1. ВСП «ІНО КНУБА»:

має право визначати освітні програми, за якими організовується освітній процес за дуальною формою здобуття освіти;

враховує пропозиції підприємства щодо освітніх програм, навчальних планів та компонентів освітніх програм професійної і практичної підготовки;

відповідає за налагодження співпраці з підприємством, роботодавцями, а також подальшу ефективну взаємодію всіх сторін ДФЗО;

за визначеними критеріями проводить відбір підприємств для практичної підготовки за дуальною формою здобуття освіти;

забезпечує супровід навчання здобувача освіти на підприємстві, разом з представником підприємства приймає звітність та оцінює результати.

6.2. Підприємство:

може ініціювати налагодження співпраці із ВСП «ІНО КНУБА» щодо підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти;

забезпечує відповідність робочих місць на підприємстві визначеним критеріям щодо для організації навчання за дуальною формою здобуття освіти;

несе відповідальність за техніку безпеки та охорону праці на Підприємстві;

бере участь у розробці програм ДФЗО, відборі здобувачів освіти на навчання, оцінюванні результатів навчання на підприємстві;

надає робоче місце здобувачу освіти на підприємстві, в тому числі такого, що передбачає грошову винагороду (оплату праці) на умовах трудового договору;

закріплює за здобувачем (групою) кваліфікованого фахівця (наставника);

надає необхідні ресурси та матеріали для виконання роботи, створює необхідні умови для виконання здобувачем освіти програми ДФЗО;

застосовує форми та методики морального та матеріального стимулювання працівників, що здійснюють дуальне навчання здобувачів освіти.

6.3. Здобувач вищої освіти:

відповідально ставиться до виконання програми дуального навчання;

дотримується положень корпоративної політики підприємства, зокрема, щодо конфіденційності інформації;

підтримує контакт з особою, відповідальною від підприємства за реалізацію освітньої програми дуальної форми здобуття освіти, вчасно інформує роботодавця і представника закладу освіти в разі виникнення проблемних питань;

дотримується правил техніки безпеки та має право вимагати гідного ставлення до себе і, в разі необхідності, позиватися щодо захисту своїх прав згідно із законодавством України;

своєчасно та якісно виконує завдання, покладені на нього під час ДФЗО.

VII. КРИТЕРІЇ ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДЛЯ ВСП «ІІНО КНУБА», ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА РОБОТОДАВЦІВ

7.1. Для Інституту:

підвищення конкурентоспроможності здобувачів вищої освіти на ринку освітніх послуг;
доступ до актуальної інформації про поточний стан розвитку професій та видів діяльності щодо яких Інституту готує фахівців;
підвищення якості освіти за рахунок адаптації освітніх програм до вимог роботодавців;
розширення можливостей для прикладних наукових досліджень та підвищення кваліфікацій викладацького складу.

7.2. Для здобувача освіти:

поєднання отриманих в Інституті теоретичних знань з практичним досвідом роботи на підприємстві, адаптація до першого робочого місця;
збільшення шансів на отримання першого робочого місця після закінчення Інституту;
набуття до завершення навчання стажу роботи, необхідного для подальшого професійного зростання, а також реалістичного бачення шансів власного кар'єрного шляху;
отримання практичного досвіду під час навчання та можливості заробітку (отримання грошової винагороди) в процесі дуального навчання.

7.3. Для роботодавця:

вплив на процес підготовки фахівця з метою формування в нього актуальних для підприємства фахових компетентностей з урахуванням стандартів освіти;
отримання кваліфікованих кадрів, готових якісно працювати без додаткових витрат на адаптацію до робочого місця або на перепідготовку;
відбір (під час дуального навчання) здобувачів вищої освіти для їх працевлаштування після закінчення навчання в Інституті на підприємстві.

VIII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

8.1. Фінансування навчання за дуальною системою здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, коштів юридичних (фізичних) осіб, коштів підприємств та за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.